

АНОТАЦІЯ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЖЕЖ»

Освітньо-професійний рівень: фаховий молодший бакалавр
Спеціальність 261 Пожежна безпека
ОПП: «Організація та функціональне забезпечення
оперативного зв'язку у сфері пожежної безпеки»
Термін навчання – 1,5 роки
Навчальний семестр - 3

Обсяг вивчення — 45 год/1,5 кредити ЄКТС

Заняття: 2 години на тиждень

Аудиторних – 32 години

Самостійна робота — 13 годин;

Мова викладання — українська

Інформація про викладача:
АНДРОЩУК Олександр Васильович,
майор служби цивільного захисту,
старший викладач-майстер виробничого
навчання навчального відділення
цивільного захисту та безпеки
життєдіяльності.

В освітньому процесі використовує
методи компетентнісно-орієнтованого
підходу, який направлений на засвоєння
особистістю конкретних навчальних
результатів – знань, умінь, навичок,
формування ставлень, досвіду.

Впроваджує та застосовує сучасні
інтерактивні технології, такі як онлайн-
тестування, чат-бот Telegram тощо.

Під час проведення занять підбирає
цікаві форми і методи роботи із здобувачами освіти, враховує
індивідуальні особливості.

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Дослідження пожеж» охоплює основні підходи та
методи дослідження пожеж, які є найбільш поширеними об'єктами
пожежно-технічної експертизи. Сучасні знання в галузі пожежної безпеки
свідчать про те, що національний аналітичний комплекс, який

використовується для цієї мети, повинен поєднувати різноманітні теоретичні знання та практичні дії з встановлення причин виникнення та розвитку пожеж.

Вивчення дисципліни дозволяє не тільки дізнатися про різні методи дослідження пожеж та пожежно-експертизи, але й розвинути навички у самостійній роботі з речовими доказами, навчитися розуміти отримані експериментальні дані, робити висновки на їх основі, та поглибити знання одержаних при вивченні інших дисциплін, що вивчалися за спеціальністю «Пожежна безпека».

2. Мета, предмет та завдання курсу

Мета курсу – надання здобувачам освіти знань та практичних навичок, що необхідні для розв’язання задач, пов’язаних із встановленням причин пожеж в періоді їхнього гасіння та після ліквідації, здатність аналізувати фізичні закономірності формування та виявляти ознаки осередку пожежі, особливості виникнення та розвитку.

Дисципліна тісно пов’язана із навчальним матеріалом таких дисциплін як «Основи теорії розвитку та припинення горіння», «Матеріалознавство та технологія матеріалів», «Теплофізика».

Завдання вивчення дисципліни:

у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен отримати

знання:

- механізму виникнення та розвитку горіння з осередку пожежі;
- методологічних основ встановлення осередку пожежі;
- порядку дій співробітників ДСНС України під час проведення огляду місця пожежі та розслідування подій, пов’язаних з пожежами;
- методики дослідження пожеж та особливості пожежно-технічної експертизи;
- методичних основ встановлення причини пожежі;

уміння:

- проводити дії з встановлення причин пожежі в періоді її гасіння та після ліквідації;
- аналізувати фізичні закономірності формування та ознаки осередку пожежі, особливості виникнення, розвитку та встановлення причин пожеж, що є характерними для різних видів об’єктів;
- застосовувати методи дослідження пожеж на практиці;
- висувати та аналізувати версії причин виникнення та розвитку пожеж;
- документувати та фіксувати розвиток пожежі, її наслідки та речові докази з місця пожежі.

Вивчення дисципліни «Дослідження пожеж» передбачає проведення лекцій, практичних та семінарських занять, а також самостійної роботи здобувачів освіти. Ключовою ланкою вивчення даної навчальної дисципліни є лекції, на яких вивчаються найбільш важливі та важкі для засвоєння питання, або недостатньо висвітленні в навчальній літературі питання програми. Практичні та семінарські заняття проводяться з метою більш глибокого вивчення і закріплення теоретичних знань здобувачами освіти, а також здобуття необхідних практичних навичок щодо розробки необхідних протипожежних заходів із захисту об'єктів та технологічного обладнання. Під час проведення практичних занять на об'єктах народного господарства основну увагу необхідно приділяти самостійній роботі здобувачів освіти з виявлення порушень правил пожежної безпеки, розробці ефективних і доцільних протипожежних заходів по їх усуненню, а також підготовці відповідної документації.

3. Результати навчання

Програмні результати навчання:

- дотримуватися вимог законодавства, державних та міжнародних стандартів в професійній діяльності;
- володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію в спілкуванні з групами та окремими особами як державною, так і іноземною мовами;
- здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері пожежної безпеки та цивільного захисту населення і територій.

4. Структура курсу

Орієнтовний тематичний план		
1	Кримінально-процесуальні та криміналістичні основи дослідження (розслідування) пожеж	15
2	Клас експертиз матеріалів, речовин і виробів у справах про пожежі. Розгляд можливих версій виникнення пожеж, їх уточнення та обґрунтування	28
Залік		2
<i>Всього годин/кредитів ЄКТС за другий семестр</i>		<i>45/1,5</i>

5. Система оцінювання

Оцінювання знань, умінь та навичок здійснюється за 12-бальною системою, що відповідає 4-ом рівням засвоєння знань: початковому (1, 2, 3 бали), середньому (4, 5, 6 балів), достатньому (7, 8, 9 балів), високому (10, 11, 12 балів).

6. Література

Основна:

1. Кодекс Цивільного захисту. № 5403-VI від 02.10.2012, із змінами, внесеними згідно із Законами № 224-VII від 14.05.2013 та № 353-VII від 20.06.2013.
2. Кримінально-процесуальний кодекс України.
3. Кримінальний кодекс України.
4. Закон України «Про судову експертизу» від 25.02.94
5. Порядок обліку пожеж та їх наслідків: постанова КМУ від 26.12.2003 № 2030.
6. Порядок спільних дій Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень та інших подій, пов'язаних з пожежами: наказ МВС України від 24.07.2017 № 621.
7. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: наказ міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5.

Додаткова:

8. Розслідування та судові експертизи пожеж: Довідково-методичний посібник. – Харків: ТОВ «Компанія СМІТ», 2007. 360 с.:іл.
9. Дослідження пожеж з ознаками підпалу: Монографія. – Харків: ТОВ «Компанія СМІТ», 2007. – 72 с.
10. Кріса І.Я., Михайлов Ю.М., Белан С.В., Штангей Г.В., Єременко В.П. Методи визначення осередку пожежі: Навчальний посібник – Харків: АЦЗУ, 2005. - 215 с.